

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11Pc/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223203572
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrđíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2024:4223203572.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrđíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zast. kolízny opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: otec – C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D., D.. E. XXXX/X, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, Komárno, matka F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D., C. XXX/XX, práv. zast. Dr. Jur. G. H. I., Advokátska kancelária so sídlom Komárno, Župná 14, za účasti starej matky maloletého – J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., D.. E. XXXX/X, o návrhu otca zmenu úpravy styku s maloletým a úpravu styku maloletého so starou matkou, takto

rozhodol:

- Súd návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom a návrh na úpravu styku starej matky s maloletým dieťaťom **z a m i e t a**.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého doručil dňa 28.11.2023 súdu podanie, z obsahu ktorého nebolo zrejmé, čoho sa otec svojim podaním domáhal. Z dôvodu ustálenia návrhu otca súd požiadal o jeho výsluch Okresný súd Trnava. Počas výsluchu dňa 10.1.2024 otec maloletého upresnil svoje podanie zo dňa 28.11.2023, uviedol, že v konaní žiada upraviť styk s maloletým prostredníctvom SKYPE hovoru, žiada upraviť styk maloletého so starou mamou (matkou otca) a žiada prítomnosť kolízneho opatrovníka pri styku maloletého so starou mamou. Uviedol, že počas výkonu trestu požaduje pravidelné listy a fotografie o živote maloletého. Na pojednávaní dňa 4.4.2024 uviedol, že SKYPE hovory mu umožnené neboli, preto žiada kontaktnú návštevu so synom jedenkrát mesačne a trvá aj na úprave styku maloletého so starou matkou, nakoľko aj ona to chce. Uviedol, že so synom sa nevidel 2,5 roka a vzdávajú sa. Do konca trestu mu chýba vykonať osem rokov, ale o tri roky bude mať nárok na náramok a mohol by ísť domov. Tvrdil, že čo sa týka SKYPE hovoru, v decembri podal jednu žiadosť, ale číslo bolo zablokované, funguje to tak, že musí volať matka. Ďalej uviedol, že dieťa je traumatizované matkou, ktorá ho zneužíva na presadenie svojich cieľov. Uviedol, že už nechce žiadny SKYPE hovor, trvá na osobných návštevách. V konaní žiadal vypočuť ako svedkov K. D., L. D., D. D., D. D. a H. F., ktorí môžu potvrdiť jeho vzťah s maloletým a konanie matky vo vzťahu k maloletému. Žiadal prehrať videá o spoločnej strávenom čase s maloletým, ktoré predloží prostredníctvom právneho zástupcu. Na pojednávaní dňa 12.6.2024 právny zástupca otca oboznámil vyjadrenie otca, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že pár dní po rozhodnutí tunajšieho súdu 27.11.22 si dal zaevidovať mobilné č. matky XXXX XXX XXX. Avšak po prvom hovore ho matka zablokovala, zablokovať mala všetky prichádzajúce neznáme hovory. V decembri 2022 jej v liste oznámil presný čas videohovoru, avšak vôbec nezavolała. List mu odpísala o sedem mesiacov neskôr, ale ani len zmienka tam nebola o Skype. Jeho sestry, matka, brat sa ju pokúšali kontaktovať ohľadom tejto veci a tiež boli zablokovaní, a keď vonku v meste uvidí jeho rodinu, chytí malého, zmení smer a ťahá ho za

sebou. Tvrdenie matky na súde a jej obhajkyne je len akousi obranou, keďže ide o marenie súdneho rozhodnutia. Dokonca osemkrát uviedla, aj pred jeho matkou, že nie je otcom malého, čo ho veľmi zranilo, keďže od jeho narodenia každý deň trávil čas s ním a má ho veľmi rád. Tvrdenie maloletého, že sa ho bojí a aj jeho matky, je absolútnou manipuláciou jeho syna matkou, čím ho traumatizuje od jeho 3,5 roka. Žiadal vypočuť všetkých ľudí, ktorých navrhol a prehrať videá, kde sa preukáže, že má so synom veľmi dobrý vzťah. Odkedy im ho odstrihla (keďže si našla iného), vedela, že ide na 10 rokov do basy, odvtedy musí malý to hovoriť, čo mu matka naprogramuje do hlavy. Je to smutné, aby vlastná matka, takto zneužila vlastné dieťa na presadenie svojich cieľov. Pýta sa jej, či ochotná dobrovoľne podrobiť sa testu otcovstva, keďže jej tvrdenia zakladajú vážne pochybnosti v tomto smere (vôbec nemali pomer v tom roku a s veľkým bruchom došla k nim, až v 5. mesiaci tehotenstva). Prípada z polície, kde ho chcela dať odstrániť, ktorý chce dať prečítať, nemá žiaden súvis s dnes prejednanou vecou, keďže s jeho matkou by mal kontakt a taktiež so súrodencami a so ním. Všetci ho veľmi ľúbia a stále myslia na neho. Uviedol, že posielala jej listy za dva roky, cd nosič a potvrdenia blokovania telefónu (od 1.12.2022 asi štyri mesiace sa snažil) a takisto výpoveď svedka, ktorý viackrát počul, ako matke vraví, že nie je to jeho syn, čo vypovedá o nej ako osobe. Opätovne zotrval na tom, že v konaní sa nedomáha zapretia otcovstva, ale žiada kontaktnú návštevu a úpravu styku so starou matkou.

2. Matka maloletého na pojednávaní dňa 4.4.2024 uviedla, že dňa 21.3.2024 poslala súdu vyjadrenie, na ktorom zotráva. Dňa 24.11.2022 bolo rozhodnuté o styku otca s mal. dieťaťom. Od tej doby otec dieťa prostredníctvom Skype hovorů nevyhľadal, matka svoje tel. č. nezmenila. Pri volaní z ústavu nie je vidno tel. číslo, a preto takéto číslo nie je možné blokovať. K návrhu neboli pripojené žiadne listinné dôkazy alebo návrhy na doplnenie dokazovania, z ktorých by vyplývalo, že matka bráni styku s otcom. Čo sa týka návrhu na osobnú návštevu, žiadala oboznámiť správu z výsluchu maloletého. Poukázala na svoje písomné vyjadrenie, pričom má za to, že návšteva mal. v podmienkach výkonu trestu nie je v jeho záujme. Mal. dieťa odmieta osobný kontakt s otcom a nútená návšteva by ohrozovala jeho ďalší vývoj. Čo sa týka návrhu na úpravu styku so starou matkou, takýto návrh bol v roku 2022 zamietnutý, stará matka nebola obmedzená v spôsobilosti konať. Opravný prostriedok podaný nebol, pričom nebol predložený dôkaz o tom, že by otec bol oprávnený konať za starú matku. Založila do spisu ručne písaný list otca v maďarskom jazyku, z ktorého vyplýva, že otec matku provokuje, uráža a vyzýva ju, aby mu oznámila, kto je otcom dieťaťa. Z tohto vyplýva iný postoj otca, ako dnes prezentuje. Matka dobrovoľne od 30.11.2022 dvakrát písomne informovala otca o mal. dieťati, poslala mu fotky, a teda nebráni v styku s otcom. Ďalej uviedla, že jej bolo sudkyňou v predchádzajúcej veci oznámené, že musí nainštalovať aplikáciu Skype a umožniť týmto spôsobom styk otca. Ona nevie volať na číslo v ústave, pretože toto je uvádzané ako súkromné, a na takéto číslo nie je možné volať. Toto rozhodnutie bolo doručené aj riaditeľovi ústavu, aby bolo možné hovor uskutočniť. Uviedla, že je ochotná umožniť styk tak, ako bol určený otcovi. Na pojednávaní dňa 13.9.2024 ďalej uviedla, že syn sa so svojim otcom osobne naposledy stretol v roku 2021. Otec nebol so synom v kontakte telefonicky. Prvýkrát sa uskutočnil SKYPE hovor teraz v júli 2024. Syn sa na otca nepýtal, nezaujímal sa o neho. Odkedy nie je v kontakte s otcom, je pokojnejší. Pri SKYPE hovore bola prítomná. Syna na to pripravovala, lebo sa toho bál. Otec zavolať, pozdravili sa a hneď začal na neho, že ako to vyzerá, či mu to spravila matka, začal ju osočovať, na čo syn povedal, že s ním nechce hovoriť, dostal panický atak a ukončil hovor. Bežné veci, a to školu, koničky, s ním vôbec neriešil, iba ju urážal. Netrvalo to dlho, syn to ukončil. V ten deň ešte otec asi štyrikrát zavolať, ale nezdvihli to. Iné dni už nevolal. Po videohovore syn dostal panický záchvat, hodil o zem knihy, zošity, trhal si pery, začal plakať, že prečo mu to robí, že nechce. Pýtala sa ho, či chce ísť navštíviť otca, nepovedala kam, ale on povedal, že nie. Uviedla, že maloletý je dosť napätý. Podľa nej je to dôsledok toho, stále sa pýta, prečo mu nedajú pokoj, otec aj stará mama. Nechce sa stretnúť ani so starou matkou a ona ho na silu nútiť nechcem. Maloletý nastúpil do prvého ročníka, v škole sa mu veľmi páči, má šesť nových kamarátov, majú ho radi aj učiteľky. Na jeho správanie neboli sťažnosti. Uviedla, že ak sa otec opätovne pokúsi o video hovor samozrejme ho prijme.

3. Stará matka maloletého na pojednávaní dňa 12.6.2024 uviedla, že súhlasí s návrhom svojho syna a žiada o úpravu styku s vnukom. Chcela by ho vidieť aspoň dvakrát do týždňa. Vnuka nevidela určite už tri roky. Predtým sa stretávali každý deň. O vnukovi nemala informácie, matka trochu komunikovala. Keď išli von, porozprávali sa, ona sa hojdala s vnukom. Za tie tri roky ich stretla na ulici, matka ho zobrala preč, a keď bola u nich a zazvonila, matka neotvorila. Od posledného konania sa jej vzťah s vnukom nevyvíjal nijako, pretože ho nemohla vidieť. Keď sa stretávali, smial sa, tešil sa, viackrát u nich bol. Keď sa náhodne stretli na ulici, pozrel sa na matku, či sa môže na nich pozrieť. Uviedla, že chodí za synom na návštevy. Keď ide na návštevu, musia ju pri vstupe celú prezliecť. Návšteva sa realizuje v spoločnej miestnosti. Je tam viacero väzňov, súčasne sedia pri stole s rodinami. Ona by svoje dieťa do takéhoto

prostredia vzala. Uviedla, že za tri roky nevedela urobiť nič pre obnovenie kontaktu s vnukom, pretože matka nechcela. Žije s manželom, dcérou a vnučkou. Vnučka má 11 rokov. S A. by trávila čas, niekde, kde by sa on cítil dobre. K návštevám vo výkone trestu ďalej uviedla, že tam videla aj malé deti. V čase návštevy sú v miestnosti dvaja strážcovia, predtým štyria prehládajú. Na otázku matky, či je pravda, že na ňu vykrikovala, uviedla, že nie, nie je to jej typ, aby vykrikovala. Uviedla, že pred pojednávaním matku pozdravila, ona sa ale otočila. Na pojednávanie dňa 13.9.2024 sa bez ospravedlnenia nedostavila, termín pojednávania brala na vedomie, preto súd v zmysle § 180 CSP pojednával v jej neprítomnosti.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 13.9.2024 v záverečnej reči uviedol, že na pôde úradu prebehli dva pohovory, a to s matkou, tak aj so starou matkou, ktoré stanovisko bolo zaslané v správe. Nie je v záujme dieťaťa, aby sa upravoval styk so starou matkou. Stará matka mala podaný návrh, ktorý bol zamietnutý. Čo sa týka styku otca s maloletým, má za to, že rozsah styku je stanovený dostatočne, preto navrhuje návrh zamietnuť. Matka aj stará matka sú naďalej dobrovoľnými klientmi RPPS, pričom matka do budúcnosti v styku starej matke nebráni a úrad v tom bude nápomocný.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, a oboznámením listinných dôkazov, a to: rodný list maloletého, list otca matke maloletého na č. l. 49, oznámenie riaditeľa M. N. G. A. X.X.XXXX, O. M. D. zo dňa 30.8.2024, lustrácia v systéme G. E. otca maloletého, obsah pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 9P/43/2022 z neho najmä rozsudok zo dňa 24.11.2022, obsah pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 11P/111/2022, z neho najmä rozsudok zo dňa 12.5.2023 a ostatné ku spisu pripojené doklady, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

6. Rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 9P/43/2022 zo dňa 24.11.2022 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu v minimálnom rozsahu. Styk otca, ktorý sa v tom čase už nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, s maloletým bol upravený prostredníctvom skypeového hovoru na telefónnom čísle matky, a to každú prvú stredu v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. v trvaní 20 minút. Matke bola uložená povinnosť dieťa na skype hovor pripraviť a umožniť ho otcovi. Rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 1P/111/2022 zo dňa 12.5.2023 bol zamietnutý návrh starej matky na úpravu styku s maloletým. Stará matka proti rozsudku odvolanie nepodala.

7. Toho času maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou, styk s otcom a jeho rodinou sa nerealizuje. Otec sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu a Ústave na výkon väzby Leopoldov, nakoľko bol rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 2T/20/2019 zo dňa 27.7.2021 odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, a to pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. Zák. Koniec trestu má otec dňa 23.4.2032 (lustrácia ZVJS, obsah pripojeného spisu 9P/43/2022 – č.l. 43).

8. Zo správy riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov zo dňa 27.2.2024 vyplýva, že v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má odsúdený právo prijímať návštevu blízkych osôb v určenom čase najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní dvoch hodín. Návšteva sa môže vykonať aj formou videonávštevy, konkrétne prostredníctvom SKYPE platformy. K návštevám/videonávštevám je spracovaný polročný harmonogram termínov zohľadňujúci kapacitné možnosti realizácie. Žiadosť o návštevu/videonávštevu predkladá odsúdený jedenkrát v kalendárnom mesiaci pedagógovi, spravidla do konca predchádzajúceho mesiaca. Návšteva/videonávšteva sa vykonáva na základe povolenia, ktoré je vydané na konkrétny termín. Z dodatočnej správy zo dňa 4.4.2024 vyplýva, že otec maloletého v pedagogickej dokumentácii nemá evidovanú žiadosť o videonávštevu s maloletým dieťaťom a počas výkonu trestu ani žiadnu videonávštevu s maloletým nemal.

9. Z prekladu listu, ktorý otec adresoval matke maloletého okrem iného vyplýva, že otec sa od matky maloletého domáha informácie, kto je skutočným otcom maloletého. Zároveň žiada od matky informácie o maloleťom a jeho fotografie.

10. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 28.8.2024, z pohovoru s maloletým vyplynulo, že maloletý chodí do škôlky, je tam dobre, hrá sa tam, je tam učiteľka Anikó. Doma má škrečka, rád sa hrá s autíčkami. Má rád tetu Mariku, s otcom hovoriť nechce, nemá záujem ho ani vidieť, na otca si nepamätá, chce byť s mamou, tú má rád, aj tetu H., aj učiteľku v škôlke. Keď matka hovorí o otcovi, maloletý má strach. Súd vykonal aj osobný výsluch maloletého na súde, a to dňa 7.5.2024, avšak maloletý nesúhlasil so zverejnením obsahu jeho výpovede, preto táto je založená v zapečatenej obálke v spise.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 30.8.2024 vyplýva, že v súčasnosti realizovať styk starej matky s maloletým nie je v záujme maloletého, čo vníma aj stará matka. Matka aj stará matka zostávajú v starostlivosti RPPS naďalej na dobrovoľnej báze. Zo záznamu z pohovoru so starou matkou zo dňa 23.7.2024 vyplýva, bytové pomery starej matky sú nezmenené, prerušený kontakt s maloletým ju mrzí, nebola s ním už roky. Keby mala možnosť, rada by sa s ním porozprávala, kúpila by mu aj darčeky. Je si však vedomá, že stretnutie s ním prebehne už ťažko, nakoľko sa v minulosti o to pokúšala, podľa nej matka maloletého „nie je v poriadku“ a nie je v tom nápomocná, nakoľko ich vzťahy neboli nikdy ideálne, ale v minulosti sa vážne naštrbili, najmä po nástupe otca maloletého do VTOS, matka maloletého si vraj aj vypla telefón. Podľa starej matky sa s maloletým už stretnúť nedá a ani by to nasilu nechcela, prehlásila, že sa už v budúcnosti ani nebude o stretnutie pokúšať. Vyjadrila sa, že nechce veci siliť a nepôjde k matke s takouto požiadavkou. Je si vedomá, že vzťahy sú vážne narušené a rešpektuje súčasný stav. Zo záznamu z pohovoru s matkou maloletého zo dňa 31.7.2024 vyplýva, že matka uviedla, že situáciu ohľadom starej matky vníma ako psychicky veľmi náročnú pre ňu, ako i pre maloletého, a to najmä z dôvodu, že v minulosti tieto vzťahy neboli plne funkčné, k dnešnému dňu sa situácia nezmenila, stará matka maloletého prostredníctvom matky nekontaktovala a nevyhľadala, nakoľko sama stará matka vie, že maloletý o tento kontakt nemá záujem. V pohovore s matkou bolo naviazané na skutočnosti zistené v správe RPPS z 05/2023, a to že väzba medzi starou matkou a maloletým je výrazne narušená, maloletý A. k nej prechováva strach a úzkosť, čo podľa matky pretrváva do dnešného dňa. Matka maloletého ďalej uviedla, že má neustále strach a obavy pri každom zazvonení či klopání v byte, v ktorom žije, má panické ataky, keď vidí starú matku, resp. i otca maloletého, hoc i na súdnom pojednávaní. Nepovažuje v súčasnosti za vhodné realizovať kontakt so starou matkou, nakoľko sama stará matka vnuka nevyhľadáva a nekontaktuje, nepovažuje po takej dlhej dobe kontakt za vhodné realizovať.

12. Súd zamietol návrh otca na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov - K. D., L. D., D. D., D. D. a H. F.. V návrhu na doplnenie dokazovania otec uviedol, že ide o jeho príbuzných, ktorí majú potvrdiť ako sa realizoval jeho styk a styk jeho matky s maloletým a ako sa matka správala k maloletému. Súd tento návrh na doplnenie dokazovania vyhodnotil ako nevhodný, nakoľko vzťah maloletého k svojmu otcovi, ako aj k starej matke mal súd preukázaný najmä z pohovoru maloletého s kolíznym opatrovníkom, ako aj z vlastného výsluchu maloletého. Predmetom konania je navyše úprava styku otca s maloletým v podmienkach výkonu trestu, pričom k tejto veci navrhnutí svedkovia nemôžu súdu poskytnúť relevantné informácie, nakoľko v danom prípade súd skúma a vyhodnocuje iné okolnosti, ako to je v prípade bežného styku. Z uvedeného dôvodu návrh na doplnenie dokazovania zamietol.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Možnosť meniť právoplatné súdne rozhodnutie je výnimkou z pravidla občianskeho procesného práva, nazvanou *clausula rebus sic standibus*. Táto zásada umožňuje zmeniť rozsudky, napr. o výžive a výchove maloletých detí, aj bez návrhu, ak sa súd dozvie, že sa podstatným spôsobom zmenili okolnosti, z ktorých vychádzalo pôvodné rozhodnutie, Zákon nevylučuje, aby konanie začalo aj na návrh účastníka, avšak nie je petítom viazaný. Špeciálna úprava týkajúca sa zmeny rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých detí sa nachádza v ust. § 121 CMP. Pokiaľ sa týka výchovy maloletých detí, hmotnoprávnym základom pre zmenu je ustanovenie § 26. Zmena pomerov z času vyhlásenia rozsudku nemôže byť akákoľvek. Musí ísť o podstatnú zmenu oproti času, keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Na to, aby súd mohol viesť dokazovanie o novom návrhu, musí ako prvý krok ustáliť, či došlo k zmene pomerov a následne, či došlo k takej zmene pomerov, ktorú možno chápať ako podstatnú oproti pôvodným okolnostiam. Zo skutočnosti, že zmena pomerov je hmotnoprávnym základom pre nové rozhodovanie, vyplýva, že súd je vždy povinný zistiť a ustáliť v takýchto rozhodnutiach všetky okolnosti, za ktorých k výroku rozsudku dospel. Závažnosť zmeny pomerov sa vyžaduje preto, lebo jedným z významných faktorov prispievajúcim k riadnej výchove dieťaťa je stabilita jeho pomerov vrátane stability výchovného prostredia. Súd by nemal túto požiadavku absolutizovať, ale vždy vziať do úvahy všetky faktory, najmä názor dieťaťa, ktoré je ho už schopné vyjadriť s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť.

15. Na základe vykonaného dokazovania, vyhodnotením dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, dospel súd k záveru, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. neprišlo k takej zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu právoplatného rozsudku. Otec maloletého sa naďalej nachádza vo výkone trestu, a to v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov. Na základe správy riaditeľa mal súd preukázané, že v priebehu výkonu trestu ani raz nepodal žiadosť o realizáciu videonávštevy s maloletým, tak ako vyplýva z rozsudku súdu. Jediná a posledná videonávšteva – SKYPE hovor sa uskutočnil v priebehu tohto konania, a to v mesiaci júl 2024. Otec vo svojom návrhu uviedol, že matka mu tieto SKYPE hovory neumožnila, zablokovala si jeho telefónne číslo a do výkonu trestu mu netelefonovala, a práve preto žiadal o zmenu styku s maloletým formou kontaktnej návštevy. Zo správy riaditeľa ústavu však vyplynulo, že to je práve odsúdený – v danom prípade otec, ktorý je povinný žiadosť o videohovor podať a následne mu je pridelený termín, a to v rámci kapacitných možností ústavu. Ak sa teda videohovory s maloletým nerealizovali, možno na základe vykonaného dokazovania konštatovať, že to bolo práve z dôvodov na strane otca, ktorý si nesplnil svoje povinnosti v rámci ústavu. Otec v konaní žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletým, a to formou kontaktnej návštevy v ústave, minimálne jedenkrát mesačne. Záujem maloletého dieťaťa je hlavnou a nosnou zásadou v každom konaní, v ktorom súd rozhoduje o maloletom dieťati. Súd musí svojím rozhodnutím v prvom rade chrániť a zohľadniť najlepší záujem maloletého dieťaťa, jeho telesnú integritu a zdravý psychický vývoj. Je nesporné, že otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu v ústave s maximálnym stupňom stráženia, pričom aj z výpovede jeho matky vyplýva, že samotné návštevy podliehajú viacerým stupňom osobnej kontroly a sú realizované v spoločných priestoroch, kde sú prítomní viacerí odsúdení, ako aj príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže. V prípade maloletého ide o dieťa vo veku 6,5 roka, styk s otcom sa nerealizoval dlhšiu dobu, navyše posledný a jediný videohovor bol ukončený na podnet maloletého. Za situácie, ak je rodič maloletého vo výkone trestu, súd musí veľmi citlivo vyhodnotiť možnosti realizácie styku rodiča s dieťaťom, a to tak, aby to nemalo negatívny dopad na psychiku maloletého dieťaťa. Aj za situácie, ak je vzťah medzi rodičom a dieťaťom pevný a blízky, musí súd citlivo pristúpiť k možnostiam realizácie styku v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. V prípade maloletého a jeho otca súd dospel k záveru, že nie je v záujme maloletého, ktorý je vo veku 6,5 roka, vystaviť ho negatívnemu zážitku spojenému s návštevou ústavu na výkon trestu. V prípade maloletého súd nemal preukázaný taký blízky a vrúcny vzťah k otcovi, že by jeho záujem na osobnom stretnutí s ním prevyšoval záujem nad ochranou jeho psychického a duševného zdravia. Súd je toho názoru, že práve osobné kontroly, neustála prítomnosť príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, ako aj iných odsúdených pri samotnej návšteve, by sa mohli negatívne prejaviť na správaní a prežívaní maloletého. Za danej situácie sa preto javí ako najvhodnejšia úprava styku otca s maloletým práve formou SKYPE hovorov, tak ako to vyplýva z rozsudku tunajšieho súdu 9P/43/2022 – 130 zo dňa 24.11.2022. Od tohto rozhodnutia súdu neprišlo k takej zmene pomerov na strane otca ani maloletého, ktorá by bola dôvodom na zmenu právoplatného rozhodnutia súdu, preto súd k takejto zmene nepristúpil. Matka sa vyjadrila, aj s poukazom na správu riaditeľa ústavu,

že je ochotná umožniť SKYPE hovor aj mimo upravený rámec, pričom počas týchto hovorov môžu byť otcovi poskytnuté informácie o maloletom, a preto nie je potrebné aby matka osobitným listom otcom informovala o maloletom dieťati. Z uvedeného dôvodu súd návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletým v celom rozsahu zamietol.

14. V § 36 ods. 1 ZoR zákonodarca zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami, najmä vtedy, keď má dieťa s nimi silné citové väzby. Súčasná právna úprava, ktorá plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na ne citovo naviazané, pričom prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a pod. Pri rozhodovaní o úprave styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami však súd musí prihliadať aj na vek a zdravotný stav týchto príbuzných a zároveň musí vziať do úvahy, okrem záujmu dieťaťa aj to, že podľa § 30 ods. 1 ZoR majú rodičia rozhodujúcu úlohu vo výchove svojho dieťaťa, majú právo vychovávať svoje deti v zhode so svojím vlastným náboženským a filozofickým presvedčením. V prípade, ak rodičia nesúhlasia s tým, aby sa dieťa s blízkou osobou stretávalo, neexistuje jednoznačné riešenie a súd musí posúdiť všetky okolnosti prípadu, pričom v prvom rade treba brať do úvahy, že sú to práve rodičia, ktorí majú prvotnú zodpovednosť za výchovu dieťaťa. Proti ich zhodnému stanovisku by mal súd autoritatívne rozhodnúť len vtedy, ak by to odôvodňovali skutočne výnimočné okolnosti (napríklad ak ide o osobu, ktorá mala s dieťaťom doteraz veľmi úzky vzťah alebo aj sa dieťa chce s touto osobou stretávať). Všeobecné pravidlo by však malo rešpektovať vôľu rodičov ako osôb zodpovedajúcich za výchovu svojho dieťaťa.

15. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že v danom prípade neboli naplnené podmienky na úpravu styku starej mamy s maloletým dieťaťom. V konaní bolo síce preukázané, že mal. A. sa v minulosti stretával so svojou mamou, avšak k prerušeniu ich styku prišlo v dôsledku udalostí v rodine, a to najmä odsúdenie otca na nepodmienečný trest odňatia slobody. Aktuálne sú vzťahy medzi matkou maloletého a starou mamou narušené, nestretávajú sa, rovnako maloletý sa odmieta so starou matkou stretnúť. Aj keď stará matka pôvodne trvala na úprave styku s maloletým, v priebehu konania na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno sama uznala, že nie je možné situáciu siliť a aktuálne nie je priestor na úpravu jej styku s maloletým. Sama uviedla, že s touto požiadavkou za matkou už nepôjde. Stará matka sa následne nedostavila ani na súd, napriek tomu, že termín pojednávania brala a vedomie. Na základe uvedeného, najmä s poukazom na vyjadrenie starej matky, dospel k záveru, že neboli naplnené výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali úpravu styku starej matky s maloletým dieťaťom, nakoľko súd nemôže prijať jednoznačný záver o tom, že takýto styk, proti vôli matky a maloletého, sleduje najlepší záujem maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu súd návrh otca na úpravu styku so starou matkou zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).